

ANTREPRENORIATUL ÎN BUSINESS-UL MEDICAL

MEDICAL BUSINESS

Interviu cu **Dr. Alexandru Radu**

Business International

Co-fondator Clinica B52 Cardio-Thorax Center, București

Domnule Alexandru, ne bucurăm să vă avem din nou ca interlocutor. Care credeți că sunt principalele schimbări în peisajul antreprenorial, de la precedentă noastră discuție în 2022? Mulțumesc. Întrebarea este foarte largă și înseamnă ceva pentru un start-up biotech în Israel vs. big pharma în SUA vs cabinet de stomatologie în România. Dar dacă ar trebui să aleg câteva teme acestea ar fi explozia de interes pentru inteligența artificială (AI), acceptarea graduală a tehnologiei blockchain de către mediul corporate și emergenta "life sciences" ca și temă de investiții pentru actori care nu investeau în mod tradițional în cercetare medicală.

Avem AI pe primul loc?

Da, are efecte profunde în cercetare. AI plus computational chemistry poate duce la descoperirea de noi substanțe active pe cale teoretică, prin simulări pe calculator în loc de experimente. Este un proces mult mai rapid decât cel clasic și ne-ar permite să răspundem mai eficient la situații de criză precum o nouă pandemie. În afară de aplicațiile în cercetare, AI-ul este deja folosit pe scară largă în big data pe wearables (ceasuri, telefoane, diverși senzori integrați în haine) care monitorizează pulsul, saturația de oxigen, postura, metabolismul etc. Acestea pot da indicații profilactice în chestiuni cardio-respiratorii și sunt de interes pentru industria asigurărilor de exemplu.

Da, avem cu toții ca aplicații native pe telefon sau smartwatch asemenea programe de monitorizare... Pe tema "corporații" – ce ați vrut să spuneți cu acceptarea blockchain? Vă referiți la revenirea crypto?

Nu, în niciun caz. Criptomonede sunt una dintre multele potențiale aplicații ale tehnologiei blockchain dar nu la asta mă refeream. Există un user case foarte interesant pe stocarea de dosare medicale și informații personale (care intră sub incidența GDPR) pe așa-numitele permissioned blockchains. Acestea sunt blockchains non-publice, sunt dezvoltate intern de către corporații și au un nivel înalt de securizare. De exemplu; IBM (Hyperledger), JP Morgan (Quorum) sau Microsoft + Goldman Sachs (Canton). Este perfect posibil ca în 2-3 ani dosarele medicale și toate plățile făcute de pacienți în legătură cu servicii medicale să fie stocate pe asemenea blockchains non-publice, dezvoltate de către giganti tech pentru lanțurile de spitale și firmele de asigurări.

Asta nu induce riscuri legate de privacy? Ce spuneți este echivalent cu o situație în care corporația ca și angajator ar fi

"proprietarul" istoricului meu medical, ca și angajat...

Este o tensiune aici, clar. Ethos-ul de descentralizare și anonim al blockchain-ului nu este compatibil cu felul în care majoritatea corporațiilor (și toate statele-națiune) funcționează. Dacă este să ajungem la adopție în masă a acestei tehnologii, ea va suferi probabil niște modificări în direcția centralizării și a limitării accesului. Este procesul pe care îl vedem la băncile centrale: nu pot ignora tendința și dezvoltă propriile "digital currencies" pe blockchain. Digital Euro, digital pound, yuan etc. – toate aceste experimente sunt pe blockchains închise, centralizate și cu înaltă securitate.

Este vorba de control, să înțeleg... Control asupra unei tehnologii care devine sinonimă cu fluxurile financiare.

Da, este vorba despre importanța informației și a cunoașterii în general. Asta mă aduce la a treia temă despre care aș vrea să vorbesc: "life sciences" ca și temă investițională. COVID-ul a pus sub reflector sectorul biotech. A devenit clar pentru marele public, pentru investitori și guverne că cercetarea medicală este un asset strategic. Nu este o chestiune de congrese, diplome și un Nobel ca și confirmare supremă. Este o chestiune de putere economică și într-un final, geopolitică. Din nou, să ne gândim la avantajele țărilor care au putut să dezvolte propriile soluții în pandemie.

Anglia are un pol de cercetare centrat pe Oxford-Cambridge-Imperial College care este foarte versatil și deschis la parteneriate business. Este vorba de finanțarea cercetării prin investiții private în joint ventures cu marile universități (care la ei nu sunt instituții bugetare ci "regii autonome").

În Europa de Vest dar în Anglia în special au apărut fonduri tematice sub egida unor mari instituții financiare care finanțează amenajarea și utilizarea de laboratoare de cercetare lângă universități, în contrapartidă cu beneficii ce includ drepturi asupra eventualelor patente ce rezultă. Vorbim despre founduri gen Schoeders, Bain Capital, Janus Henderson, Partners Group etc. În plus, guvernul UK a alocat circa 650m lire în 2023 pentru proiecte "life sciences". Este un sector efervescent.

Într-adevăr. Dar cum diferă asta de constelația clasică de investitori în cercetare medicală? Avem de zeci de ani o formulă axată pe cercetare in-house a big pharma, cercetare guvernamentală și inițiative private, finanțate de VC-uri specializate...

Este vorba de o definiție mai largă a ceea ce înseamnă cercetarea. De exemplu, un fond life sciences poate investi în clădiri care să adăpostească laboratoarele sau într-un producător de echipament de laborator. În plus, acești noi investitori nu au background medical/cercetare ci sunt mai degrabă instituții financiare care atacă ceea ce este pentru ei o nouă nișă. O altă caracteristică este rolul-cheie al universităților.

Personal, acest ultim aspect mi se pare fascinant pentru că sugerează că și noi, în România, putem contribui cu ceva, putem fi relevanți. Pachetul financiar este partea cea mai puțin valoroasă în asemenea investiții. Ceea ce contează cu adevărat este calitatea resursei umane, calibrul cercetătorilor.

Asta nu intră cumva în contradicție cu ce spuneți despre rolul AI-ului în cercetare?

Nu neapărat. Dintre 100 de echipe de cercetare folosind AI ca și instrument, cele mai performante echipe vor fi cele cu cercetătorii cei mai talentați și intuitivi. Astăzi folosim cu toții computere. Dar firmele de succes nu sunt cele cu cele mai scumpe laptop-uri sau cea mai mare viteză a net-ului la birou.

Tehnologia devine din ce în ce mai importantă în business-ul medical, dar elementul uman primează.

Întocmai. Inovațiile tehnologice și financiare transformă industria, dar relația umană între medic și pacient rămâne centrală.